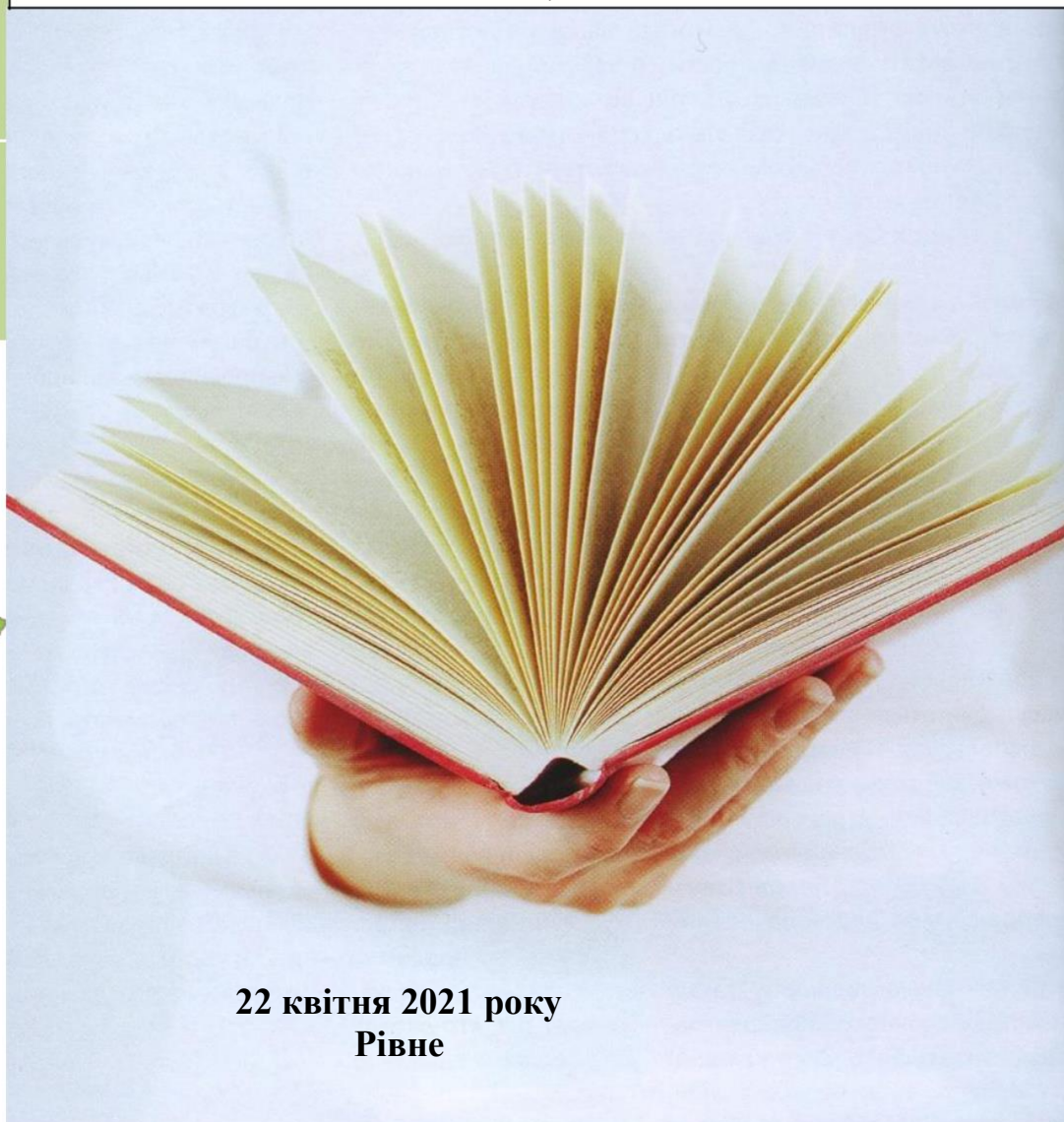

Управління освіти і науки Рівненської обласної державної адміністрації
Рівненський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти

Анотований каталог

XVIII Обласного конкурсу-ярмарку
педагогічної творчості
«Педагогічні здобутки освітян
Рівненщини»

22 квітня 2021 року
Рівне

Управління освіти і науки Рівненської обласної державної адміністрації
Рівненський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти

Анотований каталог

XVIII обласного конкурсу-ярмарку педагогічної творчості «Педагогічні здобутки освітян Рівненщини»

22 квітня 2021 року
Рівне

*Рекомендовано науково-методичною радою Рівненського ОІППО
(протокол № 2 від 21.05.2021 р.).*

Анотований каталог XVIII Обласного конкурсу-ярмарку педагогічної творчості «Педагогічні здобутки освітян Рівненщини»: анотований каталог / за заг. ред. А. Л. Черній; відпов. за вип. Н. А. Мельник; упоряд.: С. С. Козловська, А. А. Волосюк. Рівне : РОІППО, 2021. 54 с.

За загальною редакцією:

Черній Алли Леонідівни, кандидата політичних наук, доцента, ректора Рівненського ОІППО.

Відповідальний за випуск:

Мельник Надія Адамівна, проректор з науково-методичної роботи Рівненського ОІППО, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри філософії, економіки та менеджменту освіти, відмінник освіти України.

Упорядники:

Козловська Світлана Степанівна, методист кабінету освітнього адміністрування Рівненського ОІППО,

Волосюк Анатолій Анатолійович, методист кабінету редакційно-видавничої діяльності Рівненського ОІППО.

У даному каталозі розміщено анотації матеріалів переможців XVIII Обласного конкурсу-ярмарку педагогічної творчості відбувся у десяти номінаціях: «Дошкільна освіта», «Початкова освіта», «Спеціальна освіта», «Фізика», «Географія», «Економіка», «Математика», «Інформатика», «Інформаційні технології в освітньому процесі», «Мистецтво».

Методичні розробки рекомендовано для педагогічних працівників закладів дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти.

Вступ

Обласний конкурс-ярмарок педагогічної творчості – це особлива подія в житті освітян Рівненщини, завдяки якій педагоги демонструють свої досягнення, збагачують власний досвід та знайомляться із професійною діяльністю колег. Конкурс проводиться з метою пропагування кращих здобутків, інноваційних напрацювань педагогічних працівників, поширення їхніх творчих досягнень, пошуку ефективних шляхів удосконалення освітнього й управлінського процесів, формування стратегій і шляхів розвитку освіти Рівненщини.

Цьогоріч XVIII Обласний конкурс-ярмарок педагогічної творчості відбувся у таких номінаціях: «Дошкільна освіта», «Початкова освіта», «Спеціальна освіта», «Фізика», «Географія», «Економіка», «Математика», «Інформатика», «Інформаційні технології в освітньому процесі», «Мистецтво».

До другого туру конкурсу педагогічними працівниками закладів освіти області було подано 464 методичних розробки. Експертні комісії відзначили 68 кращих робіт, автори яких продемонстрували актуальність та оригінальність педагогічних ідей, їх інноваційність та практичне спрямування. Голови експертних комісій засвідчили позитивну динаміку якості представлених матеріалів, нових методик і технологій, форм роботи з учнями, рекомендували роботи переможців для впровадження у практику роботи закладів освіти. У творчих розробках генеровані цікаві та креативні ідеї, що сприятимуть підвищенню якості освітнього процесу, формуванню конкурентоспроможного учня, готового до подальшого саморозвитку.

Автори найкращих робіт нагороджені дипломами управління освіти і науки Рівненської облдержадміністрації. Крім того, експертними комісіями відзначено методичні розробки, що вирізняються актуальністю змісту та практичним спрямуванням. Їхні автори нагороджені дипломами Рівненського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти. Інші учасники отримали сертифікати.

Конкурс-ярмарок із року в рік не втрачає своєї актуальності, адже методичні розробки педагогів і авторських колективів сприяють усебічному розвитку

особистості та вирішенню важливих проблем Нової української школи. Переконані, що творча, дослідницька та практична робота педагогів Рівненщини буде ще більш плідною та допоможе як молодим, так і досвідченим педагогам стати справжніми агентами сучасних змін.

*Надія Мельник,
Світлана Козловська*

Номінація «Дошкільна освіта»

Автор. Творча група вихователів закладу дошкільної освіти ясла-садок № 41 інтелектуального напрямку Рівненської міської ради.

Назва роботи. Впевнено крокуємо стежинами у Всесвіт (організація освітнього процесу за альтернативною програмою STREAM–освіта.

Анотація. Посібник містить теоретичний та практичний матеріал із формування культури інженерного мислення у дітей дошкільного віку: примірне перспективне планування за STREAM–освітою для дітей молодших, середніх та старших груп, методичні рекомендації щодо впровадження основних напрямів альтернативної програми, алгоритм навчання дітей LEGO – конструювання, орієнтовну тематику інтегрованих занять з використанням конструктора LEGO, дидактичні ігри та вправи з конструктором, конспекти занять за альтернативною програмою STREAM–освіта з використанням конструктора LEGO та ІКТ технологій.

Метою посібника є допомога дитині досягнути закономірності та взаємозв'язки довкілля, сформувати цілісний світогляд, свідомо берегти природу, діяти безпечно для себе та інших, сформувати основи культури інженерного мислення.

Навчально-методичний посібник адресовано педагогічним працівникам закладів дошкільної освіти.

Автор. Міська творча група вихователів-методистів закладів дошкільної освіти (керівник Зень Галина Степанівна).

Назва роботи. Парціальна програма з народознавства для дітей старшого дошкільного віку «Рівнезнавство».

Анотація. Парціальна програма «Рівнезнавство» розроблена міською творчою групою вихователів-методистів на виконання Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 16.06.2015 р. № 641. Зміст програми узгоджено з

основними вимогами та концептуальними засадами Базового компоненту дошкільної освіти та чинними програмами виховання та розвитку дітей. У програмі та методичних рекомендаціях до неї висвітлено шляхи практичної реалізації програми.

Запропонована програма та довідковий матеріал стануть у нагоді педагогічним працівникам закладів дошкільної освіти, студентам та батькам.

Автор. Письменюк Лілія Григорівна, музичний керівник закладу дошкільної освіти (ясла-садок) № 44 поглибленого гуманітарного розвитку Рівненської міської ради.

Назва роботи. Розвиток музичних здібностей старших дошкільників шляхом використання елементів інноваційних технологій.

Анотація. Посібник містить коротке теоретичне обґрунтування застосування інноваційних технологій у музичному вихованні дітей дошкільного віку, що забезпечить можливість перенесення акценту з навчання музики на її використання як засобу формування особистості дитини, розвитку її самостійності, творчої ініціативи, стимулюванні потреби в самовдосконаленні, виявленні моральної позиції; опис видів та змісту інноваційних технологій, які використовуються автором у музичному вихованні старших дошкільників; планування музичного репертуару й організації музичного виховання дітей старшого дошкільного віку на навчальний рік.

Допомогою музичним керівникам, педагогічним працівникам закладів дошкільної освіти стануть подані у посібнику деталізовані конспекти музичних занять, сценарії свят, розваг і театралізованих вистав, консультації для педагогів та батьків.

Автор. Канська Алла Василівна, директорка закладу дошкільної освіти (ясла-садок) № 1 «Дзвіночок» Сарненської міської ради.

Назва роботи. Популяризація дошкільної освіти серед батьківської громадськості з використанням медіатехнологій.

Анотація. У посібнику представлені нові дистанційні форми взаємодії сім'ї та дошкільного закладу, які дозволяють ефективно реалізовувати основну загальноосвітню програму дошкільної освіти.

Використання ІКТ в освітньо-виховному процесі – це один із сучасних напрямів у дошкільній освіті. Засоби медіатехнологій допоможуть педагогу урізноманітнити форми підтримки освітнього процесу, підвищити якість роботи з батьками вихованців і водночас популяризувати діяльність закладу дошкільної освіти в цілому.

Автор. Педагогічний колектив закладу дошкільної освіти (ясла-садок) № 2 поглибленого інтелектуального розвитку Рівненської міської ради.

Назва роботи. Дитяча гра як орієнтир на сталий стиль життя.

Анотація. У навчально-дидактичному посібнику описано, напрацьовані педагогічним колективом закладу, творчі підходи у дошкільній освіті для сталого розвитку. Цей посібник включає в себе ігри, орієнтовані на розвиток, виховання і навчання у дітей навичок сталого стилю життя.

Ігри та демонстраційні матеріали до них систематизовані та подані з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дошкільнят, мають свою власну структуру.

Застосування даного посібника в роботі з дітьми дошкільного віку допоможе забезпечувати у певній мірі реалізацію завдань освіти для сталого розвитку.

Рекомендуємо посібник для використання педагогами закладів дошкільної освіти, вчителям початкової школи. батькам, студентам спеціальності «Дошкільна освіта», Початкова освіта».

Автор. Гудзь Галина Іванівна, вихователька Клеванського закладу дошкільної освіти № 1 (ясла-садок) Клеванської селищної ради Рівненського району.

Назва роботи: Сенсорний розвиток дітей раннього та дошкільного віку засобами STREAM-технологій.

Анотація. У методичній розробці подано матеріал із досвіду роботи вихователя, щодо формування сенсорного досвіду у дітей раннього та дошкільного віку на засадах інтегрованого інноваційного підходу. Запропоновані розробки дидактичних ігор, інтегрованих занять, картотека дослідів, різноманітні форми роботи з педагогами та батьками вихованців, які ілюструють практичний підхід вихователя щодо реалізації теми досвіду.

У розробці запропонована інноваційна технологія STREAM, як новий інтеграційний підхід у розвитку та вихованні дітей раннього та дошкільного та віку.

Упровадження досвіду спрямоване на практичне розв'язання актуальних проблем в умовах реформування та модернізації змісту дошкільної освіти: своєчасний повноцінний фізичний, психічний, духовний розвиток кожної дитини, формування її життєвих компетентностей, особистісного становлення та творчої самореалізації.

Рекомендовано педагогам для використання в роботі та батькам у житті.

Автор. Окерешко Олена Андріївна вихователь-методистка дошкільного навчального закладу ясла-садок № 2 «Теремок» комбінованого типу Березнівської міської ради Рівненського району.

Назва роботи. Педагог-креативатор – шлях до професійного успіху.

Анотація. У методичному посібнику розкрито сутність педагогічної майстерності, як найважливішої професійної якості особистості педагога. Представлені інтерактивні форми роботи з педагогами, які сприятимуть оптимізації методичної роботи в закладі дошкільної освіти.

Даний посібник стане в нагоді творчим вихователям-методистам, вихователям, практичним психологам, які шукають нестандартні способи вирішення проблем у колективі, прагнуть вдосконалення і спрямовують своїх колег на шлях самовдосконалення і розвитку.

Автор. Сидорська Тетяна Едуардівна, вихователька різновікової групи комунального закладу «Жорнівська гімназії» Варковицької сільської ради Дубенського району.

Назва роботи. Sketchbook Чернетка вихователя.

Анотація. У посібнику подається система власних методичних розробок дидактичних ігор та занять, зібрано навчальний та практичний матеріал, що допоможе цікаво, змістовно і методично правильно організувати роботу з дітьми у закладі дошкільної освіти.

Посібник рекомендовано педагогам закладів дошкільної освіти та всім, хто цікавиться проблемами та напрямками сучасної освіти.

Номінація «Початкова освіта»

Автор. Меркотан Лариса Іванівна, директорка загальноосвітньої школи І–ІІІ ступенів № 18 Рівненської міської ради, Анісімова Наталя Олегівна, вчителька загальноосвітньої школи І–ІІІ ступенів № 18 Рівненської міської ради.

Назва роботи. НУШ Я досліджую світ. 3 клас. Навчальний зошит у 4 частинах. ЧАСТИНА 1.

Анотація. Зошит складено відповідно до Державного стандарту початкової освіти та Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Р. Б. Шияна, для третього класу закладів загальної середньої освіти. Видання містить компетентнісні завдання, завдання з розвитку критичного мислення, творчі проєкти, сторінки для проведення STEM-уроків, діагностичні роботи.

Призначено для учнів третього класу закладів загальної середньої освіти, учителів початкових класів.

Назва роботи. Методичні рекомендації з «Я досліджую світ». Рівне. ЗОШ № 18.

Анотація. Методична збірка покликана переконати вчителів початкових класів у важливості і першочерговості формування наскрізних умінь на прикладі роботи із умінням «конструктивно керувати емоціями». Автори підручників інтегрованого курсу «Я досліджую світ» за Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом Р. Шияна, І. Большакова та М. Пристінська надали значної уваги саме розвитку емоційного інтелекту учнів початкових класів, як інтегрованого умінь, що дозволяє людині будувати якісні та ефективні стосунки, які роблять її щасливою. У якості методичної підтримки до цих підручників розроблено конспекти уроків до теми «Про мене» у 1 та 2 класах, які демонструють наскрізний процес розвитку умінь дитини розпізнавати власні емоції, керувати ними, розпізнавати емоційний стан інших людей та враховувати це у вибудовуванні моделей власної поведінки, умінь будувати стосунки на засадах емпатії. Такий процес можна розгортати з використанням можливостей програмового навчального матеріалу, із

залученням особистого життєвого досвіду дитини, на будь-яких уроках інтегрованого курсу «Я досліджую світ».

Рекомендовано для вчителів початкових класів.

Автор. Олійник Світлана Павлівна, вчителька початкових класів Острозької загальноосвітньої школи І–ІІІ ступенів № 3 Острозької міської ради.

Назва роботи. НУШ Українська мова та читання. 3 клас. Частина 2 до підручників К. І. Пономарьової, Л. А. Гайової та О. Я. Савченко.

Анотація. Посібник містить орієнтовне календарно-тематичне планування і розробки уроків української мови та читання у 3-му класі Нової української школи, складені відповідно до вимог нового Державного стандарту початкової освіти (2018) за Типовою освітньою програмою авторського колективу під керівництвом О. Я. Савченко.

Розподіл годин і тематика уроків відповідають змісту підручників К. І. Пономарьової, Л. А. Гайової (Українська мова та читання: Підручник для 3-го класу ЗЗСО: у 2-х частинах: Частина 1. – К.: УОВЦ «Оріон», 2020) та О. Я. Савченко (Українська мова та читання: Підручник для 3-го класу ЗЗСО: у 2-х частинах : Частина 2. – К.: УОВЦ «Оріон», 2020).

Конспекти уроків, різноманітних за формою проведення, побудовано з урахуванням основних положень Концепції «Нова українська школа», на засадах компетентнісного, діяльнісного підходів, із використанням елементів інтеграції, інноваційних та здоров'язберезувальних технологій, інтерактивних методів та прийомів навчання, сучасного обладнання як складової нового освітнього середовища.

Посібник може бути використаний вчителями початкових класів.

Автор. Демянчук Оксана Євгенівна, вчителька початкових класів Рівненського навчально-виховний комплексу «Загальноосвітня школа І–ІІІ ступенів – дошкільний навчальний заклад» № 17 Рівненської міської ради.

Назва роботи. Використання компетентнісно орієнтованих завдань в освітньому процесі як засіб формування математичної компетентності молодших школярів у контексті Нової української школи.

Анотація. У методичній розробці наявний теоретичний аналіз проблеми, обґрунтовано актуальність досвіду на основі аналізу рамкового документа міжнародного порівняльного дослідження PISA для оцінювання математичної грамотності та його практична значущість. Тема, що розглядається, є безумовно актуальною, вона зумовлена державною освітньою політикою, новими освітніми стандартами, які забезпечують подальше перетворення української школи на важіль соціальної рівності та згуртованості, економічного розвитку і конкурентоспроможності України.

Упровадження досвіду спрямоване на практичне розв'язання актуальних проблем шкільної освіти: створення нової моделі процесу навчання, в основі якого – особистісні цінності школярів, їхні інтереси, здатність до самостійного прийняття рішень.

Рекомендовано вчителям початкових класів для використання в професійній діяльності та студентам педагогічних ВНЗ для самоосвіти.

Автор. Самойлюк Таїсія Василівна, вчителька початкових класів Полянського ліцею Малинської сільської ради Рівненського району.

Назва роботи. Технології формувального оцінювання навчальних досягнень молодших школярів у контексті компетентнісного підходу.

Анотація. У методичному посібнику подано матеріали щодо впровадження технологій формувального оцінювання навчальних досягнень молодших школярів у контексті компетентнісного підходу. Зроблено опис досвіду, висвітлено практичні інструменти та розробки уроків, які відображають апробовані методичні прийоми.

Запропоновано різні техніки формувального оцінювання, що зорієнтовані на досягнення визначених обов'язкових результатів навчання та компетентностей учнів, зазначених у Державному стандарті початкової освіти,

типовій освітній програмі. Окреслено дидактичні засади здійснення формувального оцінювання у розв'язанні освітніх завдань.

Посібник може бути використаний вчителями початкових класів.

Автор. Головач Маргарита Василівна, вчителька початкових класів Дубенської загальноосвітньої школи I–III ступенів № 6 Дубенської міської ради.

Назва роботи. Організація дослідницької діяльності у процесі вивчення навчальних предметів початкової школи.

Анотація. У методичному посібнику пропонуються дидактичні основи організації дослідницької діяльності вчителя та учнів початкових класів в освітній практиці сучасної початкової школи. Це допоможе включити учнів у дослідницьку роботу, виробити у них навички дослідницької поведінки у рамках проведення уроків галузі «Я досліджую світ» за допомогою спеціально створених проблемних ситуацій, постановки запитань дослідницького характеру, проектів.

На сторінках розробки педагог зможе знайти зразки міні-програми досліджень із тем, що входять у програму галузі «Я досліджую світ».

Посібник адресовано вчителям початкових класів.

Автор. Сичик Жанна Андріївна, Переходько Зоя Петрівна, вчительки початкових класів Опорного закладу Прислуцького ліцею Березнівської міської ради Рівненського району.

Назва роботи. Зроби дітей щасливими – проведи квест.

Анотація. У цьому посібнику поданий сценарій квесту, на основі якого творчий вчитель зможе провести безліч різноманітних квестів у початковій школі. Матеріал доповнений багатьма креативними додатками, посиланнями, ідеями. Стане в нагоді всім, хто небайдужий до шкільного життя, хто любить дітей і прагне зробити нашу освіту справді цікавою і захопливою.

Рекомендовано вчителям початкових класів.

Назва роботи. Казки мудрого Вчителя. Аудіокнига.

Анотація. Посібник для розвитку навичок читання і аудіювання. Бажання читати в учнів виникає тоді, коли вони володіють усвідомленим читанням, коли в них формуються навчально-пізнавальні мотиви, коли стимулюється інтерес до читання. Величезне значення у формуванні навички читання має слухання зразків правильного читання, аналіз прослуханого і прочитаного тексту, емоційне задоволення від читання.

Матеріали даного посібника стануть у нагоді всім, хто поповнює методичну скарбничку розвитку навичок читання і аудіювання молодших школярів. Посібник також може бути корисний батькам та дітям, особливо в умовах дистанційного навчання.

Автор. Тарасенко Валентина Миколаївна, вчителька філії Мирогощанської загальноосвітньої школи I–III ступенів. Мирогощанської сільської ради Дубенського району Рівненської області в селі Липа.

Назва роботи. Кроссенс-абетка для кмітливих.

Анотація. Методична розробка рекомендована для роботи з учнями початкових класів. Вона містить приклади сучасних ігор-головоломок «Кроссенс», які можна ефективно використати під час занять. Запропоновані автором завдання, спрямовані на розвиток фонематичного слуху, уваги, пам'яті, удосконалення мовленнєвих навичок, творчих здібностей, критичного мислення тощо.

Незвичайна цікава гра формує у школярів важливі для сучасного суспільства уміння: зосереджуватися, самостійно мислити, швидко орієнтуватися, контролювати свої дії, слухати і розуміти інструкції дорослих, коригувати власну поведінку, знаходити правильні шляхи та рішення.

Розміщені в розробці завдання також допоможуть зняти емоційне напруження та створять сприятливий психологічний клімат у колективі.

Кроссенс-абетка стане в пригоді вчителям, під час проведення різних типів та видів уроків української мови.

Автор. Демчук Алла Миколаївна, вчителька Дубенської загальноосвітньої школи І–ІІІ ступенів № 7 Дубенської міської ради Рівненської області.

Назва роботи. «Екоказки для Настусі».

Анотація. Посібник містить екологічні казки, складені відповідно до інтегрованих тем тижнів і місяців Типової навчальної програми для закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Р. Б. Шияна (1-2-гі класи, 3-4-ті класи) за підручником інтегрованого курсу «Я досліджую світ» Волощенко О. В., Козак О. П., Остапенко Г. С., вимог нового Державного стандарту початкової загальної освіти.

Для вчителів початкових класів, вихователів групи продовженого дня, батьків, здобувачів освіти.

Автор. Авторський колектив навчально-виховного комплексу «Оженинська загальноосвітня школа І–ІІІ ступенів (ліцей) – дошкільний навчальний заклад» імені Т. Г. Шевченка Острозької міської територіальної громади.

Назва роботи. Педагогіка партнерства – ключовий компонент Нової української школи.

Анотація. У посібнику розглянуто теоретичні і методичні засади педагогіки партнерства між усіма учасниками освітнього процесу, висвітлено практичні аспекти втілення ідеї педагогіки партнерства, сформовані відповідні методичні рекомендації.

Видання адресоване вчителям початкових класів.

Номінація «Спеціальна освіта»

Колектив вчителів-дефектологів закладу дошкільної освіти (ясла-садок) компенсуючого типу (спеціальний) № 35 Рівненської міської ради.

Назва роботи. Розвиток здорового і тактильного сприймання у дошкільників з порушеннями зору.

Анотація. Створений колективом авторів, вчителів-дефектологів, посібник призначений для надання освітніх послуг дітям із порушеннями зору. Мета, яку поставили перед собою педагоги, – поглиблення у слабозорих дітей уявлення про навколишній світ, коригування вербалізму мовлення, розвиток зорової уваги до властивостей і співвідношень предметів, розвиток узгодженості рухів рук та очей, вміння враховувати ці властивості в практичних ситуаціях. Посібник спрямований на теоретичну і практичну підготовку до формування цілісного образу брайлівських знаків та підготовки руки слабозорої дитини до рельєфно-крапкового навчання і письма шрифтом Л. Брайля. В ньому розміщено за рівнем складності комплекс завдань за тематичними циклами. Матеріал посібника дає можливість навчати дітей обстеженню площинних об'єктів, готувати дотиковий аналізатор сприймати рельєфне, крапкове та контурне зображення. Зібраний ілюстративний матеріал відповідає предметам і явищам, які слабозорі діти відображають в своїх іграх, спостереженнях, праці і в повсякденному житті. Всі завдання посібника спеціалісти можуть підібрати індивідуально для кожної дитини, в залежності від стану зору і періоду відновлюваної роботи.

Посібник укладено відповідно до вимог Базового компоненту дошкільної освіти в Україні і він може бути корисним для педагогів закладів освіти, які працюють з дітьми, які мають особливості розвитку зорового сприймання.

Автор. Кучерук Ольга Миколаївна, вчителька початкових класів комунального закладу «Клеванська спеціальна школа № 2 I-II ступенів» Рівненської обласної ради.

Назва роботи. Формування графомоторних навичок у дітей з інтелектуальними порушеннями та розладами аутистичного спектра. Альбом-тренажер для формування графомоторних навичок у дітей з інтелектуальними порушеннями та розладами аутистичного спектра.

Анотація. Методичні розробки автора актуалізують та доповнюють одна одну з метою розкриття покрокових етапів формування графомоторних навичок. У посібнику розкрито етапи формування графомоторних навичок, їх особливості у дітей з інтелектуальними порушеннями та розладами аутистичного спектра. Вчителька подає приклади практичних завдань для формування і розвитку дрібної моторики, зорового сприйняття та уваги, пам'яті, мислення, просторового уявлення за допомогою елементів різних методик з урахуванням психофізичних особливостей дітей.

Підібраний матеріал допоможе у формуванні базових навичок письма, тренуванні графомоторних навичок у дітей з особливими освітніми потребами. На сторінках альбому запропоновано ігри, вправи та завдання, які дозволять правильно та методично грамотно організувати роботу по формуванню графомоторних навичок під час уроків та вдома.

Робота стане корисним ресурсом для педагогів, батьків та інших фахівців.

Автор. Ковальчук Олена Харитонівна, вчителька образотворчого мистецтва комунального закладу «Острозька спеціальна школа № 1 I–III ступенів» Рівненської обласної ради.

Назва роботи. Розвиток творчих здібностей школярів із порушеннями слуху на уроках образотворчого мистецтва шляхом використання нетрадиційних технік малювання. Додаток «Абетка юного художника».

Анотація. У посібнику розглядаються психологічні та педагогічні аспекти художньо-естетичного виховання учнів із порушеннями слуху в умовах початкового оволодіння ними образотворчою діяльністю. Адже важливою вимогою сьогодення до навчання та виховання дітей у закладі освіти поряд з виконанням освітніх завдань є естетичний розвиток дітей, розвиток їх творчих

здібностей засобами образотворчого мистецтва. Творчість підвищує емоційний тонус дитини, супроводжує ефективну працю, впливає на розвиток почуттів та емоцій, сприяє розвитку впевненості у своїх силах та здібностях.

Додаток містить загальні інформаційні відомості про приладдя, матеріали та обладнання, методи, прийоми та техніки, зразки робіт, які допоможуть дитині опанувати мистецтвом створення малюнка. Запропоновані для використання вчителями нетрадиційні техніки сприяють формуванню ціннісно-сислової та естетичної компетентностей учнів із порушеннями слуху в процесі навчання та виховання. Матеріал допоможе активізувати та урізноманітнити навчальний процес.

Посібник рекомендовано для вихователів, вчителів образотворчого мистецтва закладів загальної середньої освіти, батьків.

Автор. Зінчук Оксана Вячеславівна, вчителька початкових класів комунального закладу «Острозька спеціальна школа № 2 I-II ступенів» Рівненської обласної ради.

Назва роботи. Збірник цікавих завдань «Знайди хвилинку для логічної розминки».

Анотація. Сучасний, надзвичайно гарно оформлений збірник цікавих завдань для підвищення інтересу до навчання, розвитку логічного мислення, уваги та пам'яті дітей. У роботі розглянуто особливості, умови та головні завдання формування та розвитку логічного мислення учнів.

Автором представлені різноманітні види ігор, вправ, цікавих завдань для розвитку логічного мислення та мовлення, уваги та пам'яті: анаграми, метаграми, шаради, ребуси, кросворди, задачі, творчі завдання тощо.

Запропоновані вправи та завдання допоможуть учителеві організувати мовленнєву діяльність дітей на уроках, сприятимуть ефективному засвоєнню програмового матеріалу, інтелектуальному, духовному та творчому розвитку здобувачів освіти.

Посібник призначений для вчителів початкових класів, учнів та їх батьків.

Автор. Рослюк Надія Михайлівна, вчителька опорного закладу Демидівський ліцей Демидівської селищної ради.

Назва роботи. «Я вірю! Я прагну! Я буду! Інклюзивна освіта для дітей з особливими освітніми потребами».

Анотація. У методичному посібнику розкрито концептуальні засади інклюзивної освіти. Окреслено аспекти надання освітніх послуг дітям з особливими потребами в умовах Нової української школи: технології організації освітнього процесу в умовах інклюзивної освіти, створення комфортного освітнього середовища, здійснення необхідного психолого-педагогічного і корекційно-розвиткового супроводу дітей з особливими потребами тощо. Автор демонструє це на прикладах оформлення наказів, планів, протоколів тощо. Запропоновано також конспекти і розробки уроків, корекційних занять, ігор, вправ.

Посібник рекомендований для педагогів, які працюють у галузі спеціальної та інклюзивної освіти, батькам дітей з особливими освітніми потребами.

Автор. Кравчук Валентина Григорівна, вчитель-дефектолог комунального закладу «Чудельська спеціальна школа №1 I-II ступенів» Рівненської обласної ради.

Назва роботи. Авторська програма з ритміки для дітей із тяжкими порушеннями мовлення (5–9 класи).

Анотація. Програма відображає в повному обсязі корекційні, оздоровчі, освітні й виховні завдання, що реалізуються на заняттях ритміки для дітей з тяжкими порушеннями мовлення. Вона складається з розділів, які є складовою частиною логоритміки та фізичної культури. Матеріал програми сприяє корекції особливостей психомовного розвитку дітей, їх музичного слуху та музичної пам'яті, виразності мовлення та рухів, формуванню правильної постави, ознайомлює дітей з музикою, танцями, піснями, вчить через рух виражати характер музичного твору.

Програма для кожного року навчання містить матеріали з усіх зазначених розділів за принципом поступового ускладнення.

До програми ввійшов танцювальний та етнографічний матеріал, що відображає норми поведінки, музичну та хореографічну культуру українського народу, сприяє розвитку національної свідомості, патріотичних почуттів.

Крім освітніх завдань програма містить ще й корекційні та оздоровчі, які притаманні саме дітям, що мають тяжкі порушення мовлення: вихованню правильної постави і ходи, граційності рухів; корекції особливостей загальної та дрібної моторики; недостатньої диференційованості й координованості рухів у просторі й часі; керування темпом рухів та узгодження рухів з мовленням та музикою; удосконалення моторних функцій і мовленнєвого дихання.

Мета, завдання та структура програми обґрунтовані та відповідають вимогам.

Робота стане корисним ресурсом для вчителів-дефектологів.

Автор. Колодинська Ірина Вячеславівна, вчитель-дефектолог комунального закладу «Рівненський обласний навчально-реабілітаційний центр» Рівненської обласної ради.

Назва роботи. Гра-тренажер на розвиток міжпівкульної взаємодії у дітей зі складними порушеннями розвитку «У пошуках Дорі».

Анотація. В посібнику розміщені розроблені автором кінезіологічні вправи, які дають можливість синхронізувати роботу обох півкуль головного мозку та покращити розумові здібності, пам'ять, увагу та працездатність дітей дошкільного та молодшого шкільного віку, які мають складні порушення розвитку.

Робота людського мозку забезпечується діяльністю двох півкуль, що мають певну функціональну спеціалізацію: права півкуля головного мозку – гуманітарна, образна, творча. Вона відповідає за тіло, координацію рухів, просторове, зорове й кінестетичне сприймання. Ліва півкуля головного мозку – математична, знакова, мовна, логічна, аналітична – відповідає за сприймання

слухової інформації, постановку мети та побудову програм. Єдність мозку зумовлена діяльністю двох півкуль, взаємопов'язаних системою нервових волокон (мозолисте тіло). Для успішного розвитку та навчання дитини однією з головних умов є повноцінний розвиток мозолистого тіла, необхідного для координації роботи мозку й передавання інформації з однієї півкулі в іншу.

Посібник може бути використаний педагогами, які працюють з дітьми із порушеннями інтелектуального розвитку або розладами аутичного спектра у поєднанні із тяжкими порушеннями мовлення.

Автор. Базан Валентина Анатоліївна, вчитель-реабілітолог комунальної установи «Зарічненський інклюзивно-ресурсний центр» Зарічненської селищної ради Вараського району.

Назва роботи. Корекційна робота засобами лікувальної фізкультури з дітьми з порушеннями опорно-рухового апарату.

Анотація. Посібник містить теоретичний та практичний матеріал, у якому мова йде про корекційну роботу з дітьми, які мають порушення опорно-рухового апарату. Автор розглядає причини збільшення кількості дітей, які мають порушення постави, вказує на негативні наслідки захворювання, пропонує завдання з профілактики та корекції порушень опорно-рухового апарату у дітей засобами лікувальної фізкультури. Надзвичайно ретельно підібрано загальнорозвиваючі та спеціально коригуючі комплекси вправ, рухливих ігор для виправлення різних порушень опорно-рухового апарату.

Рекомендовано вчителям-реабілітологам, які працюють із дітьми з особливими потребами для виправлення дефектів постави та плоскостопості.

Автори. Третяк Руслана Федорівна, практичний психолог Сарненської гімназії № 3 та Крот Оксана Ростиславівна, практичний психолог комунального закладу «Центр дитячої та юнацької творчості» Сарненської міської ради Сарненського району.

Назва роботи. Настільна гра з розвитку психічних процесів та емоційного інтелекту для дітей дошкільного віку «Розумний смайлик». Використання ігрових технологій у роботі з дітьми із затримкою психічного розвитку.

Анотація. Автори у своїй роботі проаналізували вплив ігрових технологій на розвиток психічних якостей і особистісних особливостей дитини. Настільна гра розроблена ними для формування стійких пізнавальних інтересів, умінь і навичок розумової діяльності, творчої ініціативи та самостійності в пошуках способів вирішення завдань у дітей із затримкою психофізичного розвитку. Перевага саме психологічної гри в тому, що діти із задоволенням будуть брати в ній участь, не підозрюючи, що саме в цей момент відбуватиметься процес виховання.

Настільну гру «Розумний смайлик» можуть використовувати педагоги та батьки для розвитку пізнавальних здібностей та емоційного інтелекту дітей молодшого шкільного віку, в тому числі і дітей із затримкою психофізичного розвитку.

Номінація «Фізика»

Автор. Сидорчик Катерина Михайлівна, вчителька Вараського ліцею №1 Вараської міської територіальної громади Рівненської області.

Назва роботи. Використання мультимедійних засобів навчання в освітньому процесі.

Анотація. У методичній розробці розглядається застосування мультимедійних засобів навчання, розкрито особливості їх використання як найбільш ефективного та багатофункціонального засобу, що інтегрує в собі освітні ресурси задля формування ключових компетентностей учнів.

Мультимедійний супровід уроку з використанням мультимедійної презентації сприяє підвищенню інтересу учнів до навчання, показує, що навчання може бути сучасним та цікавим. У посібнику представлено матеріали для актуалізації знань учнів та перевірки ключових компетентностей з використанням онлайн тестування за допомогою онлайн-сервісів Classtime, Plickers, Kahoot.

У розробці наведено приклади використання сервісу MozaBook. За допомогою технологій даного сервісу вдається продемонструвати ті процеси, які не можна показати в реальному житті: мікросвіт, ядерні реакції, закономірності будови Всесвіту, організм людини та ін. MozaBook урізноманітнює інструментарій шкільних уроків за рахунок численних ілюстраційних, анімаційних і творчих презентаційних можливостей. Новим викликом для освіти стало навчання з використанням технологій дистанційного навчання. У даному методичному посібнику представлено основні аспекти у роботі із сервісами Classroom та Classtime при дистанційному навчанні та навчанні з використанням технологій дистанційного навчання.

Тож, для вдалого навчання дітей нового покоління варто впроваджувати в освітній процес інноваційні технології та мультимедійні засоби навчання.

Автор. Царук Людмила Олександрівна, вчителька Зірненського ліцею Березнівської міської ради Рівненського району.

Назва роботи. Реалізація наскрізних змістових ліній на уроках фізики.

Анотація. У посібнику висвітлено реалізацію наскрізних змістових ліній на уроках фізики. Наявні матеріали мають практичну значимість. Посібник дозволить учителю підвищити інтерес учнів до вивчення фізики, забезпечити міцність засвоєння знань школярів та вміння застосовувати ці знання у практичній діяльності, допоможе розвивати аналітичне та логічне мислення. Матеріали допоможуть зробити процес навчання фізики цікавим, різноманітним, ефективним.

Рекомендовано вчителям фізики закладів загальної середньої освіти з метою впровадження наскрізних змістових ліній на уроках.

Автор. Слудчик Василь Степанович, учитель Яринівської філії опорного закладу Малинський ліцей Малинської сільської ради Рівненського району.

Назва роботи. Дидактичні можливості сучасних джерел світла у навчаному експерименті з фізики.

Анотація. У навчально-методичному посібнику зібрано приклади використання сучасних джерел світла у навчальному експерименті з фізики, розкрито зміст, форми і методи роботи вчителя фізики над проблемою ефективності організації навчально-виховного процесу своїх вихованців за рахунок використання фізичного експерименту, зокрема світлодіодних ламп.

Навчально-методичний посібник розрахований на педагогічних працівників закладів освіти.

Автор. Корнійчук Ірина Сергіївна, вчителька Боремельського навчально-виховного комплексу «загальноосвітня школа І-ІІ ступенів-колегіум» Боремельської сільської ради Дубенського району.

Назва роботи. Застосування інтерактивних ігрових методів та симуляцій під час вивчення фізики

Анотація. Як відомо курс шкільної фізики значною мірою наповнений експериментальними дослідженнями, та чимало експериментів в умовах школи просто неможливо повторити (вимірювання гравітаційної сталої, закон Кулона, закон Біо-Савара–Лапласа, досліди пов’язані з ядерними реакціями та ін.). Тому, саме застосування інформаційно-комунікаційних технологій дає змогу створити на екрані комп’ютера реалістичну й наочну картинку фізичного досліду або явища, яке важко пояснити, і відкриває для вчителя широкі можливості для удосконалення уроків. Комп’ютерне моделювання фізичного експерименту може стати потужним інструментом для формування ключових компетентностей при вивченні фізики.

Важливо зауважити, що використання онлайн сервісів для вивчення фізики, особливо актуальні в період дистанційного та змішаного навчання.

Матеріал посібника дозволить учителю знайти нові методи роботи на уроці фізики, які сприяють підвищенню інтересу тдо вивчення предмету та роблять процес навчання цікавим та різноманітним.

Автор. Савчук Олег Дем’янович, учитель Тараканівського ліцею Тараканівської сільської ради Дубенського району.

Назва роботи. Нестандартні задачі з фізики для учнів 7-8 класів.

Анотація. В даному посібнику зібранні нестандартні задачі для учнів 7-8 класів. Розв’язання нестандартних задач з фізики спонукає учнів до поглибленого вивчення загального курсу фізики, що сприяє розвитку логічного мислення, набуттю навичок практичного застосування наукових знань. Розв’язання таких задач вимагає подолання певних труднощів, пов’язаних з розкриттям причинно-наслідкових зв’язків між фізичними явищами і параметрами, які їх описують. Набуті знання і навички в процесі розв’язання нестандартних задач стимулюють учнів до самостійного здобування нових знань і прояву творчих здібностей. У них формуються вольові риси характеру, активізується розумова діяльність, приходить усвідомлення того, що розв’язання нестандартних задач потребує креативності, більшої

цілеспрямованості, зосередженості і повної самовіддачі, що й передбачається компетентністним підходом до цього виду занять.

Задачі у збірнику розташовані в порядку вивчення навчального матеріалу підручника. До кожної задачі наводяться короткі відповіді.

Даний посібник призначений для вчителів фізики та учнів 7-8 класів.

Автор. Степанюк Ольга Іванівна, вчителька фізики Рівненської загальноосвітньої школи І–ІІІ ступенів № 8 Рівненської міської ради.

Назва роботи. Використання ментальних карт на уроках фізики.

Анотація. Методична розробка подає бачення вчителя-практика з питання використання ментальних карт на різних етапах уроку фізики на основі наявних станом на сьогодні методичних рекомендацій у фаховій літературі із вказаного питання. Використання ментальних карт повинно супроводжуватися спеціальним програмним забезпеченням і завдяки цьому формує в учнів практичне розуміння вивчення конкретного матеріалу на уроці фізики.

Карти знань (майндмепшпінг, ментальні карти, карти роздумів, концепт-карти) – це зручна і ефективна техніка візуалізації мислення і альтернативного запису. У сучасному розумінні – це спосіб зображення процесу загального системного мислення за допомогою схем.

Ментальні карти доцільно використовувати у викладанні фізики на різних етапах уроку.

Номінація «Географія»

Автор. Ветрова Вікторія Володимирівна, вчителька географії Зносицької загальноосвітньої школи Немовицької сільської ради Сарненського району.

Назва роботи. Зошит-практикум. Загальна географія, 6 клас.

Анотація. Навчально-методичний посібник містить розробки завдань різного рівня складності. Серед диференційованих завдань – географічні задачі, асоціативні схеми, шифрувальники, завдання на відповідність, ребуси тощо. Зміст завдань спрямований на забезпечення максимального розвитку творчих здібностей учнів, задоволення їхніх потреб та інтересів у процесі засвоєння програмних тем.

Навчально-методичний посібник сприяє забезпеченню зворотного зв'язку між навчальною діяльністю учнів та вчителем, що відображається у системі різних форм контролю – як поточного, так і підсумкового.

Зошит–практикум дає можливість не лише перевірити, але й організувати вивчення нових тем та систематизувати необхідний матеріал.

Використання зошита особливо ефективно з огляду на формування практичних умінь, навичок самостійної роботи, підготовки до майбутнього зовнішнього незалежного оцінювання.

Адресується учням для самостійної підготовки до уроків, а також вчителям географії для урізноманітнення форм оцінювання і контролю з курсу «Загальна географія».

Автор. Синюк Оксана Павлівна, вчителька географії Рівненської загальноосвітньої школи I-II ступенів № 16 Рівненської міської ради.

Назва роботи. Ментальні карти як засіб візуалізації та структуризації на уроках географії.

Анотація. Структурно методичний посібник складається з двох основних частин: теоретичної та практичної. У теоретичній частині обґрунтовано актуальність і ефективність використання ментальних карт у професійній

діяльності вчителя географії. На переконання автора, створення ментальних карт забезпечує розвиток критичного мислення учнів, їх інтелектуальних здібностей, підвищує дієвість навчання.

У практичній частині посібника розглянуто основні принципи та етапи створення інтелектуальних карт, запропоновані різноманітні способи їх використання. Також розроблені та апробовані ментальні карти для шкільного курсу географії материків та океанів.

Методичний посібник адресовано вчителям, які цікавляться інноваціями в освіті та мають бажання працювати із застосуванням методу формування інтелект-карт – зручного запису та систематизації інформації (методу майндмеппінгу).

Автор. Іщенко Людмила Володимирівна, вчителька географії Рівненської загальноосвітньої школи № 25 Рівненської міської ради.

Назва роботи. Формування ключових компетентностей школяра засобами інформаційно-комунікаційних технологій на уроках географії.

Анотація. Методичний посібник містить матеріали, які розкривають суть і переваги компетентнісного освітнього простору у процесі вивчення географії і формування інформаційно-цифрової компетентності учнів.

Упровадження в освітній процес засобів інформаційно-комунікаційних технологій може стати одним із шляхів підвищення якості освіти й ефективності уроку та реалізації концепції Нової української школи.

Використання інформаційних технологій у процесі навчання і виховання учнів, проаналізоване в даному посібнику, сприятиме посиленню мотивації навчання учнів, зростання якості здобуття знань, розвитку їх комунікації, рівня обізнаності щодо сучасних ІКТ, демонстрації можливостей комп'ютера, формування ключових компетентностей.

У посібнику автором запропоновані розробки уроків, додатки, які ілюструють практичні підходи щодо реалізації даної проблеми.

Рекомендовано для використання вчителям географії та суміжних дисциплін.

Автор. Колодій Лариса Андріївна, вчителька географії Вараського ліцею № 1 Вараської міської територіальної громади.

Назва. Використання засобів діджиталізації на уроках географії.

Анотація. У методичному посібнику запропоновано засоби діджиталізації та вказано переваги їхнього використання на уроках географії.

Упровадження досвіду вчителя спрямоване на впровадження цифрової трансформації, надання можливості створення відкритого освітнього середовища, що дозволяє віддалено оперувати публікаціями, документацією, дидактичними й методичними матеріалами, надає доступ до спільного користування, робить процес навчання мобільним, диференційованим та індивідуальним. Таким урокам властиві адаптивність, керованість, інтерактивність, поєднання індивідуальної та групової роботи, часова необмеженість навчання.

У посібнику вчителем висвітлено практичну реалізацію досвіду, що здійснюється за допомогою хмарних технологій та мережі Інтернет. Серед таких засобів – Google Classroom, як засіб партнерської взаємодії на уроках географії, Plickers – система швидкого оцінювання знань, робота з електронною картою та її демонстраційні можливості, створення інтерактивних вправ на LearningApps.org та інші. Ці засоби навчання дають змогу створити нове навчальне середовище, яке здатне підвищити якість географічної освіти, долучитися до світового інформаційного простору. І у цьому середовищі наголос робиться не на вивчення фактологічного матеріалу, а на розвиток навичок мислення, міжособистісних відносин і творчості.

Рекомендовано вчителям географії для використання в професійній діяльності.

Автор. Михальчина Ірина Володимирівна, вчителька географії Грушвицького ліцею Великоомелянської сільської ради Рівненського району.

Назва. Розвиваємо краєзнавчу компетентність як багатофакторну особистісну якість.

Анотація. У посібнику висвітлено методичні рекомендації щодо організації роботи шкільного краєзнавчого гуртка. Зокрема, автор звертає увагу на розвиток краєзнавчої компетентності та виховних можливостях гурткової роботи, використання інтерактивних та інноваційних форм при проведенні занять з гуртківцями.

З метою реалізації практичного аспекту досвіду вчителем у методичній розробці подано план гуртка, конспекти окремих занять, наведено приклади дослідницьких проєктів краєзнавчого спрямування, участі гуртківців у Всеукраїнських краєзнавчих акціях.

Посібник адресується вчителям географії, природознавства, початкових класів, керівникам гуртків краєзнавчого та природоохоронного спрямування.

Автор. Тирик Микола Васильович, учитель географії Дубенської загальноосвітньої школи № 6 Дубенської міської ради.

Назва. Нариси з питань морфології, наявного стану та відновлення річок, водний режим яких порушений господарською діяльністю.

Анотація. У посібнику автор розкриває природні механізми створення річкових систем, елементів річкових долин і русел річок, існування джерел живлення річок; наводить приклади негативних результатів необдуманого втручання людей у природні процеси, які привели до загибелі тисяч малих річок в Україні.

Беручи до уваги роботи географів, гідрологів та інших фахівців із питань утворення та формування річок, розвитку річкових ландшафтів, живлення річок, автор показує нерозривність усіх процесів, наводить факти як порушень природної рівноваги, так і відновлення зруйнованих комплексів.

Посібник адресовано вчителям природничих предметів, членам громадських природоохоронних організацій.

Номінація «Економіка»

Авторський колектив. Невірковець Вікторія Анатоліївна, Марач Уляна Володимирівна, вчителки Рівненської української гімназії Рівненської міської ради.

Назва роботи. Реалізація наскрізних змістових ліній на уроках фінансової грамотності та географії.

Анотація. У посібнику наведено методичні рекомендації та поради щодо формування основних наскрізних змістових ліній на уроках фінансової грамотності та географії. Розкрито науково-методичні основи формування конкурентоспроможної особистості, основні прийоми, форми та психологічні аспекти наскрізних змістових ліній, а також оволодіння ключовими життєвими компетенціями, що складають основу соціалізації особистості.

У посібнику подано плани-конспекти уроків фінансової грамотності та інтегрованих уроків економіки та географії, які можуть бути використані як основний або додатковий матеріал.

Рекомендовано для вчителів географії та фінансової грамотності.

Авторський колектив. Марців Ольга Іванівна, вчителька Рівненської загальноосвітньої школи І–ІІІ ступенів № 3 Рівненської міської ради.

Назва роботи. Використання сучасних освітніх ресурсів на уроках географії та економіки.

Анотація. Посібник містить методичні рекомендації по впровадженню освітнього сервісу WEB 2.0 в освітній процес на прикладі використання Learning Apps.org на уроках географії та економіки. Кожний створений у додатку ресурс може бути використаний як самостійне завдання на уроках географії та економіки.

Посібник рекомендується вчителям та дітям, які цікавляться географією та економікою.

Авторський колектив. Якимчук Оксана Віталіївна, вчителька Рівненської загальноосвітньої школи I–III ступенів № 27 Рівненської міської ради.

Назва роботи. Використання QR-кодів на уроках економіки.

Анотація. У посібнику розміщено теоретичні та практичні матеріали щодо застосування QR-кодів при вивченні економіки, дидактичні можливості комп'ютерних систем, за допомогою яких можна урізноманітнювати роботу учнів на уроках, використовуючи інтернет-технології.

Методичний посібник призначений для вчителів економіки.

Авторський колектив. Кирилюк Олена Володимирівна, вчителька Рівненського навчально-виховного комплексу № 12 Рівненської міської ради.

Назва роботи.

Анотація. У методичному посібнику вміщені матеріали для поточного оцінювання учнів із курсу «Основи економічних знань». Запропоновано форми роботи, які ілюструють практичні підходи щодо реалізації тематичного контролю при вивченні економіки в 11 класі. Матеріали посібника спрямовані на практичне розв'язання актуальних проблем шкільної освіти.

Методичний посібник призначений для використання в організації освітнього процесу при вивченні природничих дисциплін у закладах загальної середньої освіти.

Авторський колектив. Шепель Тамара Степанівна, Шепель Ніна Володимирівна, вчительки Сарненського ліцею № 5 Сарненської міської ради.

Назва роботи. Економіка на уроках математики.

Анотація. У методичному посібнику вміщені матеріали курсу основ економічної теорії. Багато економічних проблем аналізуються за допомогою математичного апарату, що закладений у шкільних курсах алгебри і геометрії. Математика отримує широкий простір для застосування, економіка – інструмент для одержання нових знань.

Запропонований матеріал може бути використаний учителями математики й економіки та учнями під час підготовки до уроків.

Номінація «Математика»

Автор. Петрук Наталія Володимирівна, вчителька математики навчально-виховного комплексу «Мощаницька загальноосвітня школа I–III ступенів-дитячий садок».

Назва роботи. Послідовності.

Анотація. Електронний посібник з алгебри, призначений для вивчення теми «Послідовності» у 9 класі.

Робота представлена у вигляді ментальної карти (MindMeister) зі зручною навігацією та візуалізацією матеріалу, містить десять презентацій до кожної теми уроку з розділу «Послідовності» курсу 9 класу, інтерактивні вправи, онлайн-тести та контрольну роботу. Усі презентації до уроків містять пояснення матеріалу, зразки розв'язаних завдань, цікаві задачі, історичну довідку, завдання ЗНО минулих років, задачі, що розкривають наскрізні лінії, інтерактивні вправи, створені за допомогою сервісу LearningApps.org. Онлайн-тести створені на сайті «На урок», контрольна робота створена на сайті «Всеосвіта». Запропоновані завдання можна використовувати на власний розсуд при проведенні уроків чи в якості тренувальних вправ у будь-який час.

Створений посібник буде корисним для вчителів під час підготовки та проведення уроків, учнів, для покращення рівня знань із теми.

Даний матеріал можна використовувати під час очної, дистанційної або змішаної форм навчання.

Автор. Хомич Ольга Василівна, вчителька математики Дубровицького навчально-виховного комплексу «Ліцей-школа» Дубровицької міської ради.

Назва роботи. Використання онлайн-сервісів на уроках математики. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

Анотація. У посібнику розміщено матеріали про онлайн-сервіси та інструменти, які дозволяють здійснювати оцінювання учнів. Серед них: форми Google, Plickers, Kahoot, Quizzizz, «На Урок», LearningApps, Socrative, Wordwall.

Висвітлені питання практичного використання, наведені конспекти уроків алгебри для 8-их, 9-их класів, конспект уроку геометрії для 7-го класу, приклади тестових завдань «На Урок», приклади тестових завдань для роботи Plickers.

Посібник рекомендовано для вчителів математики закладів загальної середньої освіти.

Автор. Барановська Ірина Анатоліївна, Соколовська Наталія Романівна, вчительки математики Рівненської гімназії «Гармонія» Рівненської міської ради.

Назва роботи. Методичний посібник «Ще простіше?».

Анотація. У методичному посібнику запропоновані систематизовані за темами комп'ютерні презентації, що можуть бути використані при вивченні нового матеріалу на уроках математики у 5-6 класах.

Посібник буде корисним для вчителів закладів загальної середньої освіти, студентів і всіх, хто цікавиться нестандартними методами навчання математики.

Автор. Зубчинська Оксана Григорівна, Познік Вікторія Миколаївна, Рубцова Віта Мирославівна, Мельник Наталія Михайлівна, педагогічні працівники Немовицької ЗОШ I–III ступенів Немовицької сільської ради Сарненського району.

Назва роботи. Інтерактивні методи та цифрові інструменти як засіб формування ключових компетентностей здобувачів освіти на уроках математики.

Анотація. У методичному посібнику представлено матеріали з досвіду роботи творчої (динамічної) групи, які за змістом погоджені з чинною програмою та діючим підручником О. С. Істера «Алгебра 7». Подано плани-конспекти уроків із теми «Функція» для 7-го класу, що містять компетентнісні завдання, інтерактивні вправи, онлайн-тести, спрямовані на опанування здобувачами освіти основ цифрової грамотності, готовності до втілення в життя ініційованих ідей, сприяння розвитку креативного мислення; результати анонімного анкетування серед здобувачів освіти 7-х класів закладу освіти.

Матеріали адресовано педагогічним працівникам закладів загальної середньої освіти.

Автор. Наконечна Любов Степанівна, Мичка Наталія Євгенівна, вчительки математики Немовицької ЗОШ I–III ступенів Немовицької сільської ради Сарненського району.

Назва роботи. Збірник математичних диктантів (онлайн-тестів) для підготовки до ЗНО.

Анотація. Посібник укладено відповідно до чинної програми ЗНО та підручників із математики. Містить диктанти з алгебри та геометрії, які дозволяють повторити теоретичний матеріал та перевірити вміння і навички здобувачів освіти, необхідні для подальшого навчання; формувати математичну компетентність.

Збірник пропонується для використання на уроках математики в 11-му класі при повторенні навчального матеріалу, підготовці до ДПА та ЗНО. Інноваційність збірника в тому, що його можна застосовувати для онлайн та офлайн навчання. Усі диктанти розміщені на платформі «Всеосвіта» у бібліотеці тестів, а присвоєний QR-код дозволяє легко його знайти.

Посібник стане у нагоді для вчителів математики, здобувачів освіти закладів загальної середньої освіти, абітурієнтів, які готуються до ЗНО.

Автор. Мосічук Зоя Михайлівна, вчителька математики Дубенської загальноосвітньої школи I–III ступенів № 7 Дубенської міської ради.

Назва роботи. Використання технології розвитку критичного мислення на уроках математики

Анотація. Посібник містить загальні питання методики формування і розвитку критичного мислення, застосування даної технології на уроках математики, короткий опис методів критичного мислення з прикладами їх застосування.

Призначений для вчителів, які прагнуть поповнити свою методичну скарбничку методами та засобами формування критичного мислення учнів основної школи на уроках математики.

Автор. Ковтун Алла Володимирівна, вчителька математики Опорного закладу Кам'янський ліцей Березнівської міської ради Рівненського району.

Назва роботи. Формування позитивної мотивації навчальної діяльності шляхом впровадження сучасних методів навчання з метою розвитку конкурентноспроможної особистості

Анотація. У навчально-методичному посібнику подано методичні рекомендації щодо формування позитивної мотивації шляхом впровадження сучасних методик навчання, теоретичний матеріал, розробки уроків, зразки проєктів на розвиток пам'яті, уваги та уваги учнів.

Посібник рекомендовано для використання вчителям математики закладів загальної середньої освіти.

Автор. Пасічник Галина Михайлівна, вчителька математики Новоукраїнського ліцею Ярославичської сільської ради Млинівського району.

Назва роботи. Математичний калейдоскоп. Збірник нестандартних уроків.

Анотація. У даному посібнику пропонуються авторські розробки трьох проєктів та шести нестандартних уроків математики, які допоможуть учителю зробити урок цікавим, ефективним, різноманітним та розвивати творчий потенціал учня.

Призначено для вчителів математики 5–11 класів закладів загальної середньої освіти.

Номінація «Інформатика»

Автор. Лінник Олена Миколаївна, вчителька інформатики Княгининської загальноосвітньої школи I–III ступенів Мирогощанської сільської ради Дубенського району.

Назва роботи. Інтерактивний посібник «Scratch – мова програмування».

Анотація. Особливістю даного посібника є те, що він повністю є електронним та інтерактивним. Посібник містить два блоки: «Теоретична хвилинка» та «Цікава практика». У посібнику висвітлено інноваційні тенденції розвитку базового курсу інформатики у закладах загальної середньої освіти, зацентовано увагу на особливостях упровадження саме електронних навчальних ресурсів, що максимально забезпечує розвиток інноваційних процесів у навчальну, виховну, методичну, управлінську діяльність закладу освіти та їх значення для розвитку творчої особистості.

Адресується вчителям інформатики закладів загальної середньої освіти, а також учням середньої ланки для навчання та для зацікавлення дітей різних класів.

Автор. Мамчич Мирослава Сергіївна, вчителька інформатики Вараського ліцею № 1 Вараської міської територіальної громади.

Назва роботи. Збірник практичних вправ та завдань для класів з поглибленим вивченням інформатики.

Анотація. Збірник містить теоретичний матеріал і перелік вправ та завдань із тем «Кодування даних», «Основи програмування Python».

У посібнику на хорошому науковому рівні висвітлено інноваційні тенденції вивчення у закладах загальної середньої освіти основ алгоритмізації та програмування, представлено практичну діяльність навчально-виховного комплексу зі створення інноваційного простору закладу освіти з позицій перспективи освітніх змін. Нагромаджений досвід, педагогічні знахідки з реалізації інноваційних ідей в освітньому просторі закладу освіти є ефективними

для подальшого застосування в повсякденній практиці. Акцентовано увагу на особливостях упровадження інноваційних процесів у навчальну, виховну, методичну, управлінську діяльність закладу освіти та їх значення для розвитку творчої особистості на основі вивчення сучасної мови програмування Python.

Рекомендовано вчителям інформатики для використання в класах з поглибленим вивченням предмета.

Авторський колектив. Прончук Артем Володимирович, учитель інформатики Рівненської загальноосвітньої школи I–III ступенів № 1 імені Володимира Короленка Рівненської міської ради; Прончук Марія Василівна, вчителька інформатики Рівненського навчально-виховного комплексу № 12 Рівненської міської ради.

Назва роботи. Лайфхаки та тести. Олімпіадні завдання з відеорозв'язками.

Анотація. У посібнику авторами було розроблено такі матеріали: підбірку олімпіадних завдань, коментарі та відеоуроки до їх розв'язання, теоретичний матеріал до уроків, практичні роботи, завдання для підготовки до олімпіад з інформаційних технологій, відеоуроки до окремих завдань та тести різних рівнів. У матеріалах посібника чітко простежуються інноваційні тенденції розвитку територіальної освітньої системи, представлено практичну діяльність навчально-виховного комплексу зі створення інноваційного простору закладу освіти з позицій перспективи освітніх змін. Акцентовано увагу на особливостях упровадження інноваційних процесів у навчальну, виховну, методичну, управлінську діяльність закладу освіти та їх значення для розвитку творчої особистості.

Посібник призначений для вчителів і учнів, які мають бажання самостійно готуватися до олімпіади з інформаційних технологій, а також для учнів, які мають бажання готуватися до уроків інформатики в поєднанні з іншими навчальними предметами.

Автор. Парфенюк Ірина Василівна, вчителька інформатики Опорного закладу Кам'янський ліцей Березнівської міської ради Рівненського району.

Назва роботи. Ігрова діяльність як одна з форм організації навчання інформатики у Новій українській школі.

Анотація. У навчально-методичному посібнику подано матеріали з досвіду роботи вчителя інформатики Опорного закладу Кам'янський ліцей Парфенюк І. В., щодо застосування сучасних ігрових форм роботи на уроках інформатики у Новій українській школі.

Посібник містить розробки уроків інформатики, які ілюструють практичні підходи вчителя щодо реалізації теми досвіду, інтерактивні форми і методи роботи. Нагромаджений досвід, педагогічні знахідки з реалізації інноваційних ідей в освітньому просторі закладу освіти є ефективними для подальшого застосування в повсякденній практиці.

Рекомендовано для ознайомлення та використання в освітньому процесі вчителями інформатики в початкових класах Нової української школи.

Автор. Полуян Леонід Леонідович, учитель інформатики Опорного закладу Демидівський ліцей Демидівської селищної ради.

Назва роботи. Цікаві проєкти в табличному процесорі Excel.

Анотація. Застосування методу проєктів є одним із дієвих інструментів набуття учнями ключових компетентностей. Оскільки при вивченні інформатики відведені години для виконання проєктів, то перед вчителем постає питання, який проєкт дати учням, щоб зацікавити та розширити їх знання з теми. Табличний процесор є тим середовищем, де можна створити та виконати дуже багато цікавих завдань. У даній збірці подані проєкти які будуть цікавими та пізнавальними для учнів.

У посібнику на хорошому науковому рівні висвітлено інноваційні тенденції вивчення прикладного програмного забезпечення у закладах загальної середньої освіти, представлено практичну діяльність навчально-виховного комплексу зі створення інноваційного простору закладу освіти з позицій перспективи освітніх

змін. Нагромаджений досвід, педагогічні знахідки з реалізації інноваційних ідей в освітньому просторі школи є ефективними для подальшого застосування в повсякденній практиці.

Рекомендовано вчителям інформатики для використання в класах з поглибленим вивченням предмета.

Автор. Верховяд-Андрієвська Ірина Володимирівна, вчителька інформатики Острожецького ліцею імені І. Єремєєва Острожецької сільської ради Дубенського району.

Назва роботи. Реалізація міжпредметної інтеграції на уроках інформатики з використанням інтегрованого уроку. Збірник методичних рекомендацій.

Анотація. У даному посібнику розміщено методичні матеріали, рекомендації з міжпредметної інтеграції на уроках інформатики в закладах загальної середньої освіти. Наведено багато цікавих додаткових матеріалів, що допоможуть в організації інтегрованого уроку. Представлено конкурсну роботу у Всеукраїнському конкурсі для педагогічних працівників із нагоди відзначення Дня екологічного маркування (World Ecolabel Day), яка увійшла до фінальних робіт. Робота написана українською мовою.

Видання рекомендовано для педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти. Адресується також керівникам органів управління освітою та закладів загальної середньої освіти.

Автор. Юрчик Людмила Вікторівна, вчителька інформатики Великоцепцевицької загальноосвітньої школи I–III ступенів Антонівської територіальної громади Вараського району.

Назва роботи. Використання онлайн-сервісів на уроках інформатики у початкових класах.

Анотація. У методичному посібнику розміщено огляд онлайн-сервісів, які можна використати під час проведення уроків інформатики у початкових класах.

Завдяки простоті у використанні, онлайн-ресурси відкривають нові можливості ефективної взаємодії із школярами.

Особливістю даного посібника є те, що у ньому висвітлено інноваційні тенденції розвитку базового курсу інформатики у закладах загальної середньої освіти. Акцентовано увагу на особливостях упровадження саме електронних навчальних ресурсів, що максимально забезпечує розвиток інноваційних процесів у навчальну, виховну, методичну, управлінську діяльність закладу освіти та їх значення для розвитку творчої особистості.

Адресується вчителям інформатики закладів загальної середньої освіти, які працюють у початкових класах, а також учням для їх навчання та для зацікавлення.

Автор. Сось Юрій Юрійович, учитель інформатики Дубенської ЗОШ І–ІІІ ступенів № 3 Дубенської міської ради.

Назва роботи. Навчально-методичний посібник «Основи 3D моделювання в середовищі Blender 2.90».

Анотація. Навчально-методичний посібник «Основи 3D-моделювання в середовищі Blender 2.90» знайомить з основними принципами роботи в Blender та створення тривимірної графіки і анімації. Посібник містить 15 навчальних інструкцій з практичними завданнями для опанування середовища Blender + 8 авторських проєктів для виконання здобувачами освіти на практичних роботах предмету «Інформатика» (9 клас), розділу «Тривимірна графіка». Завдання для практичних робіт комплектуються покроковими інструктивними картками з ілюстраціями та QR-кодами, а також готовими результатами їх виконання, які можна використовувати як візуалізацію кінцевої мети успішного завершення проєкту.

Навчально-методичний посібник укладено відповідно до вимог нової навчальної програми і реалізує засади компетентнісно-орієнтованого навчання. Під час розробки посібника, практичних робіт та проєктів використовувалася версія Blender 2.90.

Рекомендований попередній мінімум знань для успішного проходження курсу – впевнений користувач ПК.

Посібник рекомендовано для вчителів інформатики, керівників різноманітних інформатичних гуртків та секцій, батьків та учнів, а також усіх зацікавлених 3D-моделюванням та STEM-напрямом у науці.

Номінація «Інформаційні технології в освітньому процесі»

Автор. Бондар Людмила Анатоліївна, заступник директора, вчителька інформатики Вараського ліцею № 1 Вараської міської територіальної громади Рівненської області.

Назва роботи. Методичний посібник «Робототехніка як елемент STEAM-освіти».

Анотація. У методичному посібнику висвітлено освітню робототехніку «educational robotics» як міжпредметний напрям навчання учнів, у процесі якого інтегруються знання зі STEAM-предметів: фізики, хімії, біології, географії, технологій, математики, кібернетики, мехатроніки та інформатики. Адже навчання освітньої робототехніки відповідає ідеям випереджального навчання (навчання технологій, які будуть потрібні в майбутньому) і дозволяє залучити учнів різного віку до процесу інноваційної та наукового-технічної творчості.

Описано етапи використання курсу робототехніки в освітньому процесі для здобувачів освіти різних вікових категорій: початкове моделювання та STEAM-дослідження (1–4 кл), робототехніка для середньої ланки (5–8 кл.), робототехніка для старшої ланки (9–11 кл), а також наведено приклад розробки STEAM-проєкту з використанням інноваційного освітнього програмного забезпечення Mozabook Education у поєднанні з набором для конструювання та програмування робототехнічних систем Lego WeDo 2.0.

Рекомендовано для використання в освітньому процесі, студентам вищих навчальних закладів.

Автор. Кондратюк Богдан Олексійович, учитель інформатики Рівненської української гімназії Рівненської міської ради.

Назва роботи. Авторський застосунок «Guess!» – реалізація принципів ігрового навчання в освітньому процесі за допомогою технологій фронтенду.

Анотація. Програмний продукт реалізований за допомогою технологій фронтенду та програмування на мові JavaScript без сторонніх фреймворків та бібліотек.

Для того, щоб розпочати використовувати авторський застосунок «Guess!» в освітньому процесі з будь-якого предмету, потрібно ознайомитися із авторською відеоінструкцією. В якій описані основні можливості та особливості створення інтерактивного контенту для здобувачів освіти будь-якого віку.

В описі застосунку розглянуто приклад завдання з музичного мистецтва для учнів 7 класу з теми: «Популярні виконавці світової та української музики».

Гра-тренажер – це потужний дидактичний засіб, який допомагає учням краще сприйняти і запам'ятати зміст навчального матеріалу.

Рекомендовано для використання в освітньому процесі.

Автори. Мельнікова Наталія Леонідівна, директорка комунальної установи «Привільненський центр професійного розвитку педагогічних працівників» Привільненської сільської ради Дубенського району та Панасюк Ірина Леонідівна, консультантка комунальної установи «Привільненський центр професійного розвитку педагогічних працівників» Привільненської сільської ради Дубенського району.

Назва роботи. Методичний практикум «Формування компетентностей суб'єкта освітньої діяльності засобами ІТ-технологій».

Анотація. У посібнику узагальнено матеріали методичного практикуму, в ході якого педагогами формуються вміння щодо використання інноваційних технологій, методів і прийомів організації самостійної навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти; використання qr-кодів, «хмари слів», ребусів, пазлів, технологій доповненої реальності, онлайн-презентацій в освітній діяльності; організації навчання з використанням цифрових технологій; варіативності способів індивідуальної, парної, групової, колективної діяльності в освітньому процесі та усвідомлюється потреба необхідності фахового зростання для успішного здійснення сучасного освітнього процесу; застосування інноваційних методик і технологій як необхідної умови підготовки конкурентоздатної особистості.

Рекомендовано педагогам закладів загальної середньої освіти, закладів

дошкільної освіти, консультантам ЦПРПП, студентам вищих навчальних закладів.

Автори-упорядники. Прончук Артем Володимирович, учитель інформатики Рівненської загальноосвітньої школи I–III ступенів № 1 імені Володимира Короленка; Прончук Марія Василівна, вчителька інформатики Рівненського навчально-виховного комплексу № 12 Рівненської міської ради.

Назва роботи. Методичний посібник «Бінарні методи та інформаційна система».

Анотація. У посібнику висвітлено теоретичний матеріал до уроків, практичні роботи, завдання для підготовки до олімпіади з інформаційних технологій, відеоуроки до окремих завдань та тести різних рівнів.

Посібник призначений для учнів, які мають бажання самостійно готуватися до уроків інформатики в поєднанні з іншими навчальними предметами.

Автори. Онуфрійчук Оксана Володимирівна, Харчук Юлія Володимирівна, Штиба Олександр Степанович, вчителі інформатики Моквинського ліцею Березнівської міської ради.

Назва роботи. Методичний посібник «Організація дистанційного навчання на платформі G SUITE FOR EDUCATION».

Анотація. У посібнику представлена модель організації сучасного освітнього середовища закладу освіти на основі досвіду Моквинського ліцею, щодо розгортання G Suite, що дає можливість забезпечення підтримки освітнього процесу за дистанційною формою навчання.

У першому розділі посібника «G Suite for Education – хмарне навчальне середовище» подано коротку характеристику основних додатків Google, необхідних для налагодження повноцінного онлайн-навчання.

Другий розділ «Реєстрація навчального закладу» розробки присвячена детальному покроковому опису щодо отримання безкоштовного доступу до G Suite для закладів освіти.

Третій розділ «Налаштування G Suite for Education» навчає першим крокам налаштування системи G Suite.

У четвертому розділі «Використання системи G Suite for Education в освітньому процесі» розглянуто практичний аспект впровадження G Suite for Education під час навчального процесу та надані методичні рекомендації щодо попереднього налаштування браузера, деяких пристроїв комп'ютера; встановлення додатку «Клас» на мобільний телефон та вхід в шкільний обліковий запис; створення Курсів учителями для різних навчальних предметів та запрошення до них учнів через адреси груп; створення відеозустрічей в Google Meet; адміністрування консолі адміністратора Google.

Рекомендовано керівникам закладів освіти, заступникам, учителям інформатики, педагогам інших навчальних предметів.

Автор. Гаврильчик Галина Василівна, вчителька Дубровицького навчально-виховного комплексу «Ліцей-школа» Дубровицької міської ради.

Назва роботи. Універсальний продукт Електронний зошит «Логічна хвилинка».

Анотація. Електронний зошит – це універсальний продукт, який містить широкий спектр запитань із різних навчальних дисциплін, викладених у вигляді тестів, логічних завдань призначених для використання в освітньому процесі.

Електронний зошит складається з модулів, які створені у Word, Publisher, JavaScript, PowerPoint, Wordwall.net, Learningapps.org, що об'єднані в одну веб-сторінку. У ході запуску програми «index2» у вікні браузера відображається карта України з назвами областей. Дитина, граючись, вивчає області, їх визначні місця, історичне минуле та розвиває логічне мислення.

У зошиті є практичні завдання, які можна використовувати для засвоєння вивченого навчального матеріалу. Під час натискання на позначку в центрі області, на карті України з'являються завдання. Завдань стільки – скільки областей в Україні. Є приклади завдань із вивчення інформатики. Учень знаходить компоненти комп'ютера, перелік яких відображається на екрані. Час

на виконання завдання відводиться вчителем. Результат кожного учня оцінюється.

Завдання «Розставити зображення», створене для розвитку просторової уяви та пильності, пам'яті та логічного мислення здобувачів освіти. Це завдання спрямоване на реалізацію змісту освітньої галузі «Пізнання». Гра складається з 5 карток, на яких зображені різні носії інформації, які потрібно розставити в правильній послідовності. Ігри-завдання проілюстровані цікавими, змістовими малюнками.

Номінація «Мистецтво»

Автори. Кісільчук Ірина Миколаївна, вчителька Рівненської загальноосвітньої школи I-II ступенів № 16 Рівненської міської ради; Опанасець Інна Станіславівна, вчителька Рівненської гімназії «Гармонія» Рівненської міської ради.

Назва роботи. Мистецький путівник.

Анотація. Навчально-методичний комплекс створено з метою формування предметних, міжпредметних та ключових компетентностей здобувачів освіти на уроках інтегрованого курсу «Мистецтво» у 8 класі на засадах компетентнісного, особистісно-зорієнтованого та діяльнісного підходів.

Мистецький путівник складається з двох частин. I частина - «Галерея мистецьких стилів» містить 32 презентації, на яких: ілюстративні матеріали до уроків за стилями мистецтва; тестові завдання для перевірки мистецьких компетентностей учнів та відповіді до них. II частина – настільна пізнавально-дидактична гра «Мистецький конструктор» складається з карток з візуальним матеріалом до кожної теми; гральних полів; карток з назвами мистецьких стилів; планшеток з відповідями, сертифікатів переможців та ін. «Мистецький конструктор» має декілька варіантів гри. Серед них: «Моя карта», «Бліц турнір», «Три факти», «Логічні ланцюжки» та ін.

Адресується вчителям мистецтва, студентам музично-педагогічних факультетів педагогічних навчальних закладів, слухачам курсів системи післядипломної педагогічної освіти, учням.

Автор. Карпюк Олена Василівна, вчителька Опорного закладу Демидівський ліцей Демидівської селищної ради Рівненської області.

Назва роботи. Доміно. Архітектура України.

Анотація. Дидактична навчально-інтерактивна гра «Доміно. Архітектура України» – це інтелектуальна гра, яка допоможе учням навчитися візуально розрізняти архітектурні стилі, визначати приналежність архітектурних об'єктів

до певної історичної епохи або ж закріпити уже набуті знання з предмету «Мистецтво» на практиці. Гра змусить учасників логічно мислити, підбираючи необхідні картки для успішного її завершення. Командний характер перетворить навчання на розвагу і дасть змогу в стислі терміни досягти значних результатів.

Також гра може бути тренажером для випускників 11-х класів, котрі планують скласти ЗНО з історії України, адже в тестах трапляється багато запитань саме із знання архітектурних пам'яток України.

Гра адресована вчителям мистецтва та історії закладів загальної середньої освіти, старшокласникам.

Автор. Дзюра Руслана Антонівна, вчителька Великоомелянського ліцею Великоомелянської сільської ради Рівненського району Рівненської області.

Назва роботи. Мистецька мандрівка Україною.

Анотація. Методичний комплект створений з метою розвитку пізнавальних здібностей здобувачів освіти шляхом ознайомлення із творами різних видів мистецтв України у форматі інтерактивної гри.

Методичний комплект містить альбом-посібник для вчителя та комплект наочності для креативної практики учнів. Запропоновані творчі завдання можуть виконуватися учнями як індивідуально так і в групах.

Стане у нагоді вчителям та учням 4-х класів Нової української школи під час вивчення теми «Невідома Україна» (за програмою Б. Шияна), а також для організації позаурочних заходів під час мистецького тижня, виховних годин мистецького спрямування, та як додаткові матеріали до уроків мистецтва в основній школі.

Автор. Дубовик Олександра Юріївна, вчителька Сарненського районного ліцею «Лідер» Сарненської міської ради Сарненського району Рівненської області.

Назва роботи. ІТ-супровід освітнього процесу на уроках мистецтва.

Анотація. Навчально-методичний посібник містить методичні рекомендації щодо проведення підсумкового дистанційного інтерактивного онлайн-уроку з мистецтва, а також інструкції щодо використання авторських онлайн-ігор, створених на платформі Learningapps для учнів 11 класу.

Запропоновані онлайн-ігри, можна використовувати для індивідуальної, парної та групової роботи з метою закріплення отриманих знань, а також перевірки мистецьких компетентностей учнів під час традиційного, змішаного та дистанційного навчання.

Посібник адресований вчителям мистецтва загальноосвітніх навчальних закладів.

Автор. Охріменко Тетяна Юріївна, вчителька Яринівської гімназії Сарненської міської ради Рівненської області.

Назва роботи. Мистецьке доміно.

Анотація. Настільна гра допоможе учителю підтримувати інтерес здобувачів освіти до мистецтва, формувати пізнавальну мистецьку компетентність учнів 8 класу, зосередивши увагу на кращих творах мистецтва, які репрезентують певний художній стиль. Сприятиме розвитку логічного мислення, уваги та візуальної пам'яті учнів.

Гра адресована вчителям мистецтва закладів загальної середньої освіти, старшокласникам.

Автор. Грановська Олена Петрівна, вчителька Дубенська гімназія № 2 Дубенської міської ради Рівненської області.

Назва роботи. Найвизначніші пам'ятки культури і мистецтва рідного краю.

Анотація. У посібнику зібрані цікаві матеріали про пам'ятки культури і мистецтва рідного краю, національні історико-меморіальні заповідники та комплекси, культурно-мистецькі заклади нашої області. Подано цінні історичні факти з коротким описом ключових подій, які відображають різні етапи

розвитку мистецтва і культури нашого краю, а також життя і діяльність відомих людей Рівненщини.

Адресується вчителям мистецтва, історії, української мови та літератури, керівникам гуртків мистецького та історико-краєзнавчого спрямування.

ЗМІСТ

Вступ.....	3
Номінація «Дошкільна освіта».....	5
Номінація «Початкова освіта».....	10
Номінація «Спеціальна освіта».....	16
Номінація «Фізика».....	23
Номінація «Географія».....	27
Номінація «Економіка»	32
Номінація «Математика».....	34
Номінація «Інформатика».....	38
Номінація «Інформаційні технології в освітньому процесі».....	44
Номінація «Мистецтво.....	49

Анотований каталог
XVIII обласного конкурсу-ярмарку педагогічної творчості
«Педагогічні здобутки освітян Рівненщини»

Рівне – 2021

Видавництво Рівненського обласного інституту
післядипломної педагогічної освіти
32028, м. Рівне, вул. Чорновола, 74,
тел. (0362) 64-96-60,
e-mail: roippo.rv@ukr.net